

H R V A T S K I S A B O R

Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/27

URBROJ: 6521-31-23-01

Zagreb, 14. ožujka 2023.

D.E.U. br. 22/013

**ODBOR ZA UNUTARNJU POLITIKU I
NACIONALNU SIGURNOST**
Predsjednik Siniša Hajdaš Dončić

**ODBOR ZA POMORSTVO, PROMET I
INFRASTRUKTURU**
Predsjednik Pero Ćosić

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za pomorstvo, promet i infrastrukturu stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2022. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske o
Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu
unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i
kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU)
2019/818
COM (2022) 731**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom
KLASA: 022-03/22-07/68, URBROJ: 50301-21/06-23-3 na sjednici održanoj 21. veljače 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 13. prosinca 2022., u sklopu inicijative
„Obveza prijevoznika da unaprijed dostave informacije o putnicima“ iz Programa rada Europske
komisije za 2022. godinu, te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću
Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za
europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 14. travnja 2023.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2022) 731
- COM (2022) 731
Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the collection and transfer of advance passenger information (API) for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime, and amending Regulation (EU) 2019/818

Brojčana oznaka dokumenta: COM (2022) 731

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo unutarnjih poslova

Ustrojstvena jedinica: Uprava kriminalističke policije, Uprava za europske poslove, međunarodne odnose i fondove Europske unije

Nadležna služba u MVEP:

Služba za pravosuđe i unutarnje poslove

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za razmjenu informacija (IXIM)

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Europska komisija je **13. prosinca 2022.** objavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API) radi sprečavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. Predloženom Uredbom **dopunjuje se Direktiva o PNR-u** i osigurava da u svim slučajevima u kojima nacionalni odjeli za informacije o putnicima (PIU) primaju PNR podatke u skladu s Direktivom o PNR-u, zračni prijevoznici imaju obvezu prikupljati i prenositi API podatke tim nadležnim tijelima. Na temelju Izvješća o procjeni učinka, najpoželjnija opcija za API za potrebe kaznenog progona uključuje **prikupljanje API podataka o svim letovima u i iz EU-a, kao i o odabranim letovima unutar EU-a za koje se prenose podaci iz PNR-a.** Time će se znatno ojačati pouzdanost potrebne analize relevantnih podataka, pri čemu će odjeli za informacije o putnicima (PIU) imati koristi od dostupnosti provjerenih podataka o putnicima, a time i od podataka veće kvalitete, kako bi se identificirale osobe koje se povezuje s počinjenjem teških kaznenih djela ili terorizmom.

Na sastanku Radne skupine za razmjenu informacija (IXIM) održanom 20. prosinca 2022. Komisija je uvodno pojasnila da je glavni cilj ažurirati i unaprijediti alate koji već postoje. Naime, API pomaže u zaštiti EU-a od 2004., stoga je sada potrebno nadograditi i unaprijediti postupak, jer je u proteklom razdoblju došlo do razvoja tehnologije, ali i do promjena u zakonodavstvu u području zaštite podataka.

Imajuću u vidu da je u odnosu na Direktivu o PNR-a Sud EU-a donio presudu da nije moguće prikupljati podatke sa svih letova **unutar EU-a** (već samo s onih za koje postoji osnovana sumnja da su sigurnosno rizični), namjera Prijedloga ove uredbe je da se stvore zakonske pretpostavke za obvezu dostave API podataka („obogaćenih PNR podacima“) routeru od strane zračnih prijevoznika. Te podatke, koji se na routeru zadržavaju određeni (kratak) rok, nadležna tijela države članice mogu na temelju analize rizika iskoristiti za eventualna kriminalistička istraživanja. Upravo iz navedenog razloga, ova uredba ima poseban značaj za letove unutar EU-a. Zračni prijevoznici u sustav unose skup API podataka koji se kroz *router* smješten u eu-LISA-i dostavlja nacionalnim PIU odjelima (i tijelima za nadzor granice).

Kako bi se osigurala dosljednost s pravilima utvrđenima u Prijedlogu uredbe o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe granične kontrole (Prijedlog koji je objavljen istodobno s Prijedlogom ove uredbe), kao i učinkovitost prijenosa podataka, zračni prijevoznici **prikupljaju isti skup API podataka koji se navedenim routerom dostavljaju nacionalnim PIU jedinicama i tijelima za nadzor granice.**

U tom smislu, **uključeni su svi podaci iz putnih isprava, a dodatak je povezivanje s PNR podacima, ali i ostalim informacijama koje prikupljaju zračni prijevoznici tijekom check-ina.** U odnosu na letove, prikupljaju se informacije redovnih i izvanrednih letova. Nadalje, zračni prijevoznik je obavezan prikupljati podatke automatiziranim postupkom ili mora omogućiti putnicima unos kvalitetnih podataka.

U kontekstu Prijedloga uredbe, na sastanku RS IXIM Komisija je dala **primjer leta iz Frankfurta za Stockholm.** *Nakon što se prikupe API podaci na routeru, Švedska može, na temelju ranije istaknutih analiza rizika, zatražiti API uz PNR podatke za određeni let. Sučelje za zračne prijevoznike je dizajnirano sukladno pristupu za ETIAS i EES te se koristi isto sučelje.*

Važno je napomenuti da se razlikuju API i iAPI podaci. Naime, **iAPI podaci se odnose na letove unutar Schengenskog područja,** međutim obje vrste podataka se šalju preko sučelja za zračne prijevoznike *routeru* koji prosljeđuje podatke do države članice koje trebaju primiti podatke u svoja tijela za upravljanje granicom i PIU odjele.

Komisija je dodatno pojasnila da je vremenski plan usvojiti uredbu u roku od jedne godine, dok se početak rada *routera* očekuje na kraju 2028., a potpuna obveza primjene sustava za države članice počinje krajem 2030.

Za eu-LISA-u se procjenjuje da će dodatnih 45 milijuna EUR (33 milijuna prema trenutnom VFO-u) biti potrebno za postavljanje *routera* i 9 milijuna EUR godišnje (od 2029. nadalje za njegovo tehničko upravljanje), te da će oko 27 dodatnih radnih mjesta biti potrebno kako bi se osiguralo da eu-LISA ima potrebne resurse za obavljanje zadaća koje su joj dodijeljene ovom uredbom i Uredbom o prikupljanju i prijenosu API podataka za olakšavanje kontrola vanjskih granica.

Za države članice se procjenjuje da će imati pravo refundirati 11 milijuna EUR (3 milijuna EUR prema trenutnom Višegodišnjem financijskom okviru) za nadogradnju potrebnih

nacionalnih sustava i infrastrukture nacionalnih PIU jedinica iz Fonda za unutarnju sigurnost, a od 2028. nadalje do 2 milijuna EUR godišnje za održavanje sustava.

Razlozi za donošenje i pozadina zakonodavnog akta:

Uzimajući u obzir transnacionalni karakter kaznenih djela, te putovanja u i iz EU-a u svrhu počinjenja kaznenih djela, **informacije o putnicima u zračnom prometu koje se dostavljaju tijelima za provedbu zakona važan su alat u borbi protiv teškog i organiziranog kriminaliteta te terorizma.** Podaci o putnicima u zračnom prometu uključuju unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API) i evidenciju podataka o putnicima (PNR) koji su, kada se upotrebljavaju zajedno, **učinkoviti u identifikaciji visokorizičnih putnika i potvrđivanju obrasca putovanja osumnjičenih pojedinaca.** Ti podaci uključuju podatke o planu puta, plaćanju, kontaktima i posebnim zahtjevima putnika.

Kombinirana upotreba API i PNR podataka omogućuje nadležnim nacionalnim tijelima da potvrde identitet putnika i poboljšaju pouzdanost PNR podataka. Međutim, trenutnim pravnim okvirom EU-a uređuje se samo razmjena PNR podataka, a ne i API podataka, koji se trenutno mogu zatražiti samo na letovima iz trećih zemalja. To dovodi do sigurnosnog jaza, posebno u pogledu letova unutar EU-a. **Stoga je cilj predložene uredbe utvrditi bolja pravila za prikupljanje i prijenos API podataka.**

Status dokumenta:

Prijedlog uredbe objavljen je 13. prosinca 2022., a je Europska komisija ga je predstavila na sastanku Radne skupine za razmjenu informacija (IXIM) 20. prosinca 2022.

Stajalište RH:

Republika Hrvatska u cijelosti podržava donošenje uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API) radi sprječavanja, otkrivanja, istrage i progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

Također predlažemo da se (su)financiranje svih troškova za provedbu aktivnosti iz API uredbe osigura u sklopu tematskog instrumenta Fonda za unutarnju sigurnost s obzirom da te aktivnosti u fazi programiranja VFO-a 2021. – 2027. nisu bile planirane.

Sporna/otvorena pitanja za RH: /

Stajališta DČ i EK: /

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK: /

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK: /

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja zakonodavnog akta: /

Utjecaj provedbe zakonodavnog akta na proračun RH:

U Prijedlogu uredbe navedeno je da se troškovi država članica povezani s njihovim povezivanjem s *routerom* i integracijom s *routerom* iz članka 10. pokrivaju iz općeg proračuna Unije.

Troškovi koje isključivo snose države članice navedeni su kako slijedi:

- (a) troškovi upravljanja projektima, uključujući troškove sastanaka, službenih putovanja i ureda;
- (b) troškovi smještaja na poslužitelju nacionalnih informacijskih sustava (IT), uključujući troškove prostora, provedbe, električne energije i hlađenja;
- (c) troškovi rada nacionalnih IT sustava, uključujući operatore i ugovore o tehničkoj potpori;
- (d) troškovi projektiranja, razvoja, provedbe, rada i održavanja nacionalnih komunikacijskih mreža.

Države članice također snose troškove koji proizlaze iz upravljanja, korištenja i održavanja svojih veza s *routerom* i integracije s njim.

U tom smislu, nacionalna tijela morat će prilagoditi postojeće postupke i osigurati usklađenost s novim pravilima, ali trenutno nije moguće procijeniti konkretan utjecaj Prijedloga uredbe na Državni proračun RH.

Strasbourg, 13.12.2022.
COM(2022) 731 final

2022/0425 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818

{SWD(2022) 424 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Tijekom posljednjeg desetljeća u EU-u i drugim dijelovima svijeta zabilježen je porast teškog i organiziranog kriminala. Prema Europolovoj procjeni prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u, većina organiziranog kriminala uključuje međunarodna putovanja, koja su obično usmjerena na krijumčarenje osoba, droga ili druge nezakonite robe u EU. Konkretno, kriminalci se često koriste glavnim zračnim lukama EU-a, kao i manjim regionalnim zračnim lukama u kojima posluju niskotarifni zračni prijevoznici.¹ Isto tako, Europolovo Izvješće o situaciji i trendovima u području terorizma pokazuje da je teroristička prijetnja u EU-u i dalje stvarna i ozbiljna² te se ističe da je većina terorističkih kampanja transnacionalnog karaktera i temelji se na transnacionalnim kontaktima ili putovanjima izvan EU-a. U tom su kontekstu informacije o osobama koje putuju u zračnom prometu važan alat za tijela za izvršavanje zakonodavstva za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma u EU-u.

Podaci o osobama koje putuju u zračnom prometu uključuju unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API podatke) i evidenciju podataka o putnicima (PNR) koji su, kad se upotrebljavaju zajedno, posebno učinkoviti u kontekstu identifikacije visokorizičnih osoba koje putuju i potvrđivanja obrazaca putovanja osumnjičenih pojedinaca. Kad putnik kupi kartu od zračnog prijevoznika, sustavi rezervacija zračnih prijevoznika generiraju PNR u poslovne svrhe. PNR uključuje podatke o cijelom planu puta i plaćanju, podatke za kontakt i posebne zahtjeve putnika. Kad se u tu svrhu primjenjuje obveza, podaci iz PNR-a šalju se odjelu za informacije o putnicima (PIU) zemlje odredišta, a često i zemlje polaska.

U EU-u je 2016. donesena Direktiva o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (Direktiva o PNR-u)³ kako bi se osiguralo da sve države članice provode pravila o prikupljanju podataka iz PNR-a od zračnih prijevoznika u cilju sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, ne dovodeći u pitanje postojeća pravila EU-a o obvezi zračnih prijevoznika da prikupljaju skupove API podataka iz Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.⁴ U skladu s Direktivom o PNR-u države članice moraju donijeti potrebne mjere kako bi osigurale da zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a u onoj mjeri u kojoj su ih već prikupili tijekom redovitog poslovanja. Direktivom o PNR-u omogućuje se zajednička obrada API podataka i podataka iz PNR-a jer njezina definicija podataka iz PNR-a uključuje „sve informacije o putnicima koje će prevoziti (API)”.⁵ Međutim, Direktiva o PNR-u ne obvezuje zračne prijevoznike da prikupljaju bilo kakve podatke izvan uobičajenog tijeka svojeg poslovanja. Stoga Direktiva o PNR-u ne dovodi do prikupljanja cjelokupnog skupa API podataka jer zračni prijevoznici nemaju nikakvu poslovnu svrhu za prikupljanje takvih podataka.

¹ Europol, Procjena prijetnje teškog i organiziranog kriminala (SOCTA), 2021., https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/socta2021_1.pdf.

² Europol, Izvješće o situaciji i trendovima u području terorizma (TE-SAT) za 2021., https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf.

³ Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

⁴ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.

⁵ Vidjeti točku 18. Priloga I. Direktivi (EU) 2016/681.

Samo ako se u tu svrhu primjenjuje obveza, zračni prijevoznik prikuplja API podatke tijekom prijave putnika (prilikom internetske prijave za let i u zračnoj luci). Ti se podaci zatim šalju nadležnim graničnim tijelima kao potpuni „manifest s popisom putnika” koji sadržava podatke o svim putnicima u zrakoplovu pri polijetanju zrakoplova. Dok se API podaci smatraju „provjerenima” jer odgovaraju osobama koje putuju, a koje su se naposljetku ukrcale u zrakoplov te ih tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu upotrebljavati i za identifikaciju osumnjičenika i traženih osoba, podaci iz PNR-a „neprovjerene” su informacije koje pružaju putnici. Podaci određenog putnika iz PNR-a obično ne sadržavaju sve potencijalne elemente PNR-a, već samo one koje je putnik dostavio i/ili koji su potrebni za rezervaciju, a time i za redovnu poslovnu svrhu zračnog prijevoznika.

Od donošenja Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima 2004. postoji opći konsenzus da su API podaci ne samo ključni instrument za upravljanje državnim granicama, već i važan alat za potrebe izvršavanja zakonodavstva, posebno za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma. Stoga se u rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda na međunarodnoj razini od 2014. opetovano poziva na uspostavu i globalno uvođenje sustava za API podatke i PNR sustava za potrebe izvršavanja zakonodavstva.⁶ Osim toga, predanost država sudionica u Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS) uspostavi API sustava potvrđuje važnost upotrebe API podataka u borbi protiv terorizma i transnacionalnih kaznenih djela.⁷

Kao što je vidljivo iz izvješća Komisije o preispitivanju Direktive o PNR-u, zajednička obrada API podataka te podataka iz PNR-a koju provode nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva, što znači da su podaci iz PNR-a koje zračni prijevoznici prikupljaju u svoje redovne poslovne svrhe i koji se prenose nadležnim tijelima za izvršavanje zakonodavstva dopunjeni obvezom zračnih prijevoznika da prikupljaju i prenose API podatke, znatno povećava učinkovitost borbe protiv teških kaznenih djela i terorizma u EU-u.⁸ Kombinirana upotreba API podataka i podataka iz PNR-a omogućuje nadležnim nacionalnim tijelima da potvrde identitet putnika i uvelike poboljšava pouzdanost podataka iz PNR-a. Takva kombinirana upotreba prije dolaska tijelima za izvršavanje zakonodavstva omogućuje i da provedu procjenu i porniju provjeru samo onih osoba koje će najvjerojatnije, na temelju objektivnih kriterija i praksi procjene te u skladu s primjenjivim pravom, predstavljati prijetnju sigurnosti. Time se olakšava putovanje svih ostalih putnika i smanjuje rizik da nadležna tijela po dolasku provedu pregled putnika na temelju diskrecijskih elemenata, kao što su rasa ili etničko podrijetlo, koje tijela za izvršavanje zakonodavstva mogu pogrešno povezati sa sigurnosnim rizicima.

Međutim, postojećim pravnim okvirom EU-a uređuje se samo upotreba podataka iz PNR-a za borbu protiv teških kaznenih djela i terorizma, ali ne i posebno upotreba API podataka, koji se mogu zatražiti samo na letovima iz trećih zemalja, što dovodi do sigurnosnog jaza, posebno u pogledu letova unutar EU-a za koje države članice od zračnih prijevoznika traže prijenos podataka iz PNR-a. Odjeli za informacije o putnicima dobivaju najučinkovitije operativne rezultate na letovima na kojima se prikupljaju API podaci i podaci iz PNR-a. To znači da

---

⁶ Rezolucija Vijeća sigurnosti UN-a 2178(2014), 2309(2016), 2396(2017), 2482(2019), kao i [Odluka Vijeća ministara OESS-a 6/16](#) od 9. prosinca 2016. o poboljšanju upotrebe unaprijed dostavljenih informacija o putnicima.

⁷ [Odluka Vijeća ministara OESS-a 6/16](#) od 9. prosinca 2016. o poboljšanju upotrebe unaprijed dostavljenih informacija o putnicima.

⁸ Europska komisija, Radni dokument službi Komisije priložen Izvješću o preispitivanju Direktive 2016/681, SWD(2020) 128 final.

nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva ne mogu imati koristi od rezultata zajedničke obrade API podataka i podataka iz PNR-a na letovima unutar EU-a, za koje se prenose samo podaci iz PNR-a.

Kako bi se riješio taj nedostatak podataka, u Strategiji Komisije za potpuno funkcionalno i otporno schengensko područje iz lipnja 2021. poziva se na povećanu upotrebu API podataka u kombinaciji s podacima iz PNR-a za letove unutar schengenskog područja u cilju znatnog povećanja unutarnje sigurnosti, u skladu s temeljnim pravom na zaštitu osobnih podataka i na slobodu kretanja.⁹

Stoga je cilj predložene uredbe utvrditi bolja pravila za prikupljanje i prijenos API podataka od strane zračnih prijevoznika u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. Kako bi se osiguralo poštovanje relevantnih temeljnih prava sadržanih u Povelji EU-a o temeljnim pravima („Povelja”), posebno prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka, te zahtjeva nužnosti i proporcionalnosti koji iz toga proizlaze, Prijedlog je, kako je objašnjeno u nastavku, pomno ograničen u području primjene i sadržava stroga ograničenja zaštite osobnih podataka i zaštitne mjere.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Predložena pravila o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela usklađena su s primjenjivim pravilima za obradu podataka iz PNR-a, kako je utvrđeno u Direktivi o PNR-u.¹⁰ Njima se u obzir uzimaju tumačenja Suda Europske unije u njegovoj nedavnoj sudskoj praksi, posebno ona koja su navedena u toj sudskoj praksi u pogledu obrade podataka iz PNR-a za letove unutar EU-a, prema kojima prijenos podataka iz PNR-a nadležnim tijelima država članica na letovima unutar EU-a mora biti selektivan i ne može biti sustavan, osim ako je to opravdano stvarnom i trenutačnom ili predvidljivom terorističkom prijetnjom.¹¹

U mjeri u kojoj postoji moguće preklapanje između predložene uredbe i pravila Direktive o PNR-u, s obzirom na to da, kako je navedeno, u toj direktivi definicija „podataka iz PNR-a” uključuje „sve informacije o putnicima koje će prevoziti (API)”, prednost imaju pravila predložene uredbe, s obzirom na to da je riječ i o *lex specialisu* i o *lex posterioru*. Iako države članice u skladu s Direktivom o PNR-u moraju donijeti potrebne mjere kako bi osigurale da zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a u onoj mjeri u kojoj su te podatke već prikupili tijekom redovnog poslovanja, predloženom uredbom utvrđuje se obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju API podatke u posebnim situacijama i da ih prenose na poseban način. Sukladno tome, predloženom se uredbom dopunjuje Direktiva o PNR-u jer se njome osigurava da u svim slučajevima u kojima nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva, tj. odjeli za informacije o putnicima, primaju podatke iz PNR-a u skladu s Direktivom o PNR-u, zračni prijevoznici imaju obvezu prikupljati i prenositi API podatke tim nadležnim tijelima.

Nakon prijenosa unaprijed dostavljenih informacija o putnicima odjelima za informacije o putnicima (PIU) uspostavljenima Direktivom o PNR-u, osim ograničenih zahtjeva u tom pogledu utvrđenih u predloženoj uredbi, pravila o naknadnoj obradi unaprijed dostavljenih informacija od strane PIU-ova utvrđena su Direktivom o PNR-u. Kako je navedeno,

---

⁹ COM(2021) 277 final (2.6.2021.).

¹⁰ Direktivom o PNR-u utvrđuju se uvjeti za obradu podataka, primjerice u pogledu uključenih nadležnih tijela (članak 7.), razdoblja čuvanja podataka (članak 12.) i zaštite osobnih podataka (članak 13.).

¹¹ Sud EU-a, presuda u predmetu C-817/19, *Ligue des droits humains*.

Direktivom o PNR-u omogućuje se zajednička obrada API podataka i podataka iz PNR-a jer njezina definicija PNR-a uključuje „sve informacije o putnicima koje će prevoziti (API)”, uključujući i API podatke koje PIU-ovi primaju u skladu s predloženom uredbom. Sukladno tome, pravila iz članka 6. i članka 9. i sljedećih članaka iz Direktive o PNR-u primjenjuju se na pitanja kao što su točna svrha obrade, razdoblja čuvanja, brisanje, razmjena informacija, prijenos od strane država članica trećim zemljama i posebne odredbe o zaštiti takvih osobnih podataka.

Osim toga, opće primjenjivi akti prava Unije primjenjivat će se u skladu s uvjetima koji su u njemu navedeni. Kad je riječ o obradi osobnih podataka, to osobito vrijedi za Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR),¹² „Direktivu o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva”¹³ i Uredbu EU-a o zaštiti podataka¹⁴. Ovaj Prijedlog ne utječe na te akte.

Primjenjivost navedenih akata prava EU-a na obradu API podataka primljenih na temelju ove uredbe znači da države članice provode pravo EU-a u smislu članka 51. stavka 1. Povelje, što znači da se primjenjuju i pravila Povelje. Konkretno, pravila tih akata prava Unije treba tumačiti s obzirom na Povelju.

Kako bi se osigurala usklađenost s pravilima utvrđenima u Prijedlogu uredbe o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe nadzora granica i učinkovitost prijenosa takvih podataka, ovim se Prijedlogom predviđa obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju isti skup API podataka i prenose ga istom usmjerivaču utvrđenom u toj drugoj predloženoj uredbi.

Prikupljanje API podataka iz putnih isprava u skladu je i sa smjernicama Međunarodne organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO-a) o strojno čitljivim putnim ispravama¹⁵, koje su prenesene u Uredbu 2019/1157 o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije, Direktivu Vijeća 2019/997 o uspostavljanju privremene putne isprave EU-a i Uredbu 2252/2004 o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama. Te su uredbe bile temelj kojim se omogućilo automatsko preuzimanje cjelovitih i visokokvalitetnih podataka iz putnih isprava.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Za ovu predloženu uredbu o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, uzimajući u obzir njezin cilj i predviđene mjere, odgovarajuća pravna osnova su članak 82. stavak 1. točka (d) i članak 87. stavak 2. točka (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

---

¹² Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka.

¹³ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka

¹⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018, str. 39.).

¹⁵ ICAO, Dokument 9303, Strojno čitljive putne isprave, osmo izdanje, 2021., dostupno na: https://www.icao.int/publications/documents/9303_p1_cons_en.pdf.

U skladu s člankom 82. stavkom 1. točkom (d) UFEU-a Unija je ovlaštena donositi mjere za olakšavanje suradnje između pravosudnih ili drugih odgovarajućih tijela država članica u pogledu kaznenih postupaka i izvršenja odluka. U skladu s člankom 87. stavkom 2. točkom (a) UFEU-a Unija je ovlaštena donositi mjere za prikupljanje, pohranu, obradu, analizu i razmjenu relevantnih informacija za potrebe policijske suradnje u EU-u.

U skladu s time, pravna osnova koja se koristi za ovaj Prijedlog ista je kao i ona koja se koristi za Direktivu o PNR-u, što je primjereno ne samo s obzirom na to da predložena uredba u načelu ima isti cilj, nego i da se njome nastoji dopuniti Direktiva o PNR-u.

- **Supsidijarnost**

Tijelima za izvršavanje zakonodavstva moraju se osigurati učinkoviti alati za borbu protiv terorizma i teških kaznenih djela. Budući da većina teških kaznenih djela i kaznenih djela terorizma uključuje međunarodna putovanja, često zračnim putem, podaci iz PNR-a pokazali su se vrlo učinkovitim u zaštiti unutarnje sigurnosti EU-a. Nadalje, provjere u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela koje provode nadležna tijela država članica uvelike ovise o međunarodnoj i prekograničnoj suradnji.

U području bez nadzora unutarnjih granica prikupljanje, obrada i razmjena podataka o putnicima, uključujući podatke iz PNR-a i API podatke, koje provode države članice ujedno su i učinkovite kompenzacijske mjere. Usklađenim djelovanjem na razini EU-a Prijedlog će pridonijeti povećanju sigurnosti država članica, a time i EU-a u cjelini.

Direktiva o unaprijed dostavljenim informacijama o putnicima dio je schengenske pravne stečevine povezane s prelaskom vanjskih granica. Sukladno tome, njome se ne uređuje prikupljanje i prijenos API podataka na letovima unutar EU-a. U nedostatku API podataka kojima bi se dopunili podaci iz PNR-a za te letove, države članice provele su niz različitih mjera kojima se nastoji nadoknaditi nedostatak podataka o identitetu putnika. To uključuje fizičke provjere sukladnosti radi provjere podataka o identitetu na putnoj ispravi u odnosu na podatke na karti za ukrcaj u zrakoplov kojima se stvaraju novi problemi bez rješavanja temeljnog problema nedostatka API podataka.

Djelovanje na razini EU-a pomoći će u osiguravanju primjene usklađenih odredaba o zaštiti temeljnih prava, posebno prava na zaštitu osobnih podataka, u državama članicama. Različiti sustavi država članica koje su već uspostavile slične mehanizme ili će to učiniti u budućnosti mogu negativno utjecati na zračne prijevoznike jer će možda morati ispuniti nekoliko različitih nacionalnih zahtjeva, na primjer u pogledu vrsta informacija koje se prenose i uvjeta pod kojima se te informacije moraju dostaviti državama članicama. Te razlike štete učinkovitoj suradnji među državama članicama u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. Takva usklađena pravila mogu se utvrditi samo na razini EU-a.

S obzirom na to da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ovog Prijedloga, već se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, može se zaključiti da EU ima pravo djelovati i da je u boljem položaju za to od država članica koje djeluju samostalno. Prijedlog je stoga u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. stavku 4. UFEU-a prirodu i intenzitet određene mjere treba prilagoditi utvrđenom problemu. Kako bi države članice djelotvorno riješile sve probleme obuhvaćene ovom zakonodavnom inicijativom nužno je na neki način osigurati zakonske mjere na razini EU-a.

Predloženim pravilima o prikupljanju i prijenosu API podataka, podložno strogim ograničenjima i zaštitnim mjerama, ojačat će se sprečavanje, otkrivanje, istraga i kazneni progon kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. Sukladno tome, predložena pravila odgovaraju utvrđenoj potrebi za poboljšanjem unutarnje sigurnosti, čime se učinkovito odgovara na problem koji proizlazi iz izostanka zajedničke obrade API podataka i podataka iz PNR-a, uključujući na letovima unutar EU-a za koje države članice primaju podatke iz PNR-a.

Područje primjene Prijedloga ograničeno je na ono što je strogo nužno, tj. ograničeno je na one elemente koji zahtijevaju usklađen pristup EU-a, odnosno na svrhe u koje odjeli za informacije o putnicima mogu upotrebljavati API podatke, elemente podataka koje je potrebno prikupiti te sredstva za prikupljanje API podataka od osoba koje putuju i prijenos tih podataka. Prijenosom API podataka usmjerivaču zračnim prijevoznicima postaje jednostavnije održavati veze s odjelima za informacije o putnicima te se uvode ekonomije razmjera, uz istodobno smanjenje mogućnosti pogrešaka i zloupotrebe. Navedena svrha upotrebe obuhvaća samo kaznena djela terorizma i teška kaznena djela, kako su definirana u Prijedlogu, s obzirom na njihovu ozbiljnu prirodu i transnacionalnu dimenziju.

Kako bi se zadiranje u prava putnika ograničilo na ono što je strogo nužno, u Prijedlogu je utvrđen niz zaštitnih mjera. Točnije, obrada API podataka na temelju predložene uredbe ograničava se na zatvoren i ograničen popis takvih informacija. Izuzev tih podataka, ne prikupljaju se nikakvi dodatni podaci o identitetu. Nadalje, predloženom uredbom predviđaju se samo pravila o prikupljanju API podataka i njihovom prijenosu putem usmjerivača PIU-ovima u ograničene svrhe navedene u toj uredbi i njome se ne uređuje daljnja obrada takvih podataka koju provode PIU-ovi, s obzirom na to da je, kako je prethodno objašnjeno, to obuhvaćeno drugim aktima prava EU-a (Direktivom o PNR-u, zakonom o zaštiti osobnih podataka, Poveljom). Funkcionalnosti usmjerivača, a posebno njegova sposobnost prikupljanja i dostavljanja statističkih informacija, ujedno podupiru i praćenje provedbe ove uredbe koje provode zračni prijevoznici i odjeli za informacije o putnicima. Predviđene su i određene posebne zaštitne mjere, kao što su pravila o evidentiranju, zaštiti osobnih podataka i sigurnosti.

Kako bi se osigurala nužnost i proporcionalnost obrade podataka u skladu s predloženom uredbom, a posebno u pogledu prikupljanja i prijenosa API podataka za letove unutar EU-a, države članice primat će takve podatke samo za letove unutar EU-a koje su odabrale u skladu s prethodno navedenom sudskom praksom Suda Europske Unije. Osim toga, daljnja obrada API podataka koju provode PIU-ovi podlijegala bi ograničenjima i zaštitnim mjerama utvrđenima u Direktivi o PNR-u, kako ih tumači Sud Europske Unije u predmetu *Ligue des droits humains*¹⁶ s obzirom na Povelju.

- **Odabir instrumenta**

Predložena je mjera uredba. S obzirom na potrebu da se predložene mjere izravno i ujednačeno primjenjuju u svim državama članicama, uredba je odgovarajući izbor pravnog instrumenta.

---

¹⁶ Sud EU-a, presuda od 21. lipnja 2022., predmet C-817/19, *Ligue des droits humains*.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

• Ex-post evaluacija postojećeg zakonodavstva

Direktivom o API podacima ne sprečava se obrada API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva kako je predviđeno nacionalnim zakonodavstvom i podložno zahtjevima za zaštitu osobnih podataka. Međutim, provedba te mogućnosti u državama članicama problematična je, kako je utvrđeno evaluacijom Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, što dovodi do sigurnosnih propusta zbog nedostatka kriterija utvrđenih na razini EU-a za prikupljanje i prijenos API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva:¹⁷

- svrha izvršavanja zakonodavstva u nacionalnim pravima nekih država članica tumači se široko te obuhvaća raspon od upravnih prekršaja, jačanja unutarnje sigurnosti i javnog poretka do borbe protiv terorizma i zaštite interesa nacionalne sigurnosti. Evaluacijom Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima pokazalo se i da bi za učinkovitu upotrebu API podataka u svrhu izvršavanja zakonodavstva bio potreban poseban pravni instrument;¹⁸
- raznolikost svrha prikupljanja API podataka otežava proces osiguravanja usklađenosti s okvirom EU-a za zaštitu osobnih podataka. Zahtjev za brisanje API podataka u roku od 24 sata utvrđuje se samo u slučaju upotrebe takvih podataka za postizanje glavnog cilja Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, odnosno za upravljanje vanjskim državnim granicama. Nije jasno primjenjuje li se taj zahtjev i na obradu koja se provodi u svrhu izvršavanja zakonodavstva;
- skup API podataka koji se može zatražiti od prijevoznika za potrebe izvršavanja zakonodavstva te praksa nekih država članica da zatraže API podatke koji nadilaze neiscrpan popis iz Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima dovode do stvaranja dodatnih prepreka za zračne prijevoznike tijekom ispunjavanja različitih zahtjeva pri prijevozu putnika u EU;
- isto tako, u Direktivi o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima ne navode se letovi za koje se mogu zatražiti API podaci ni tijela kojima bi se API podaci trebali prenijeti, kao ni uvjeti za pristup tim podacima za potrebe izvršavanja zakonodavstva.

• Savjetovanja s dionicima

Priprema ovog Prijedloga uključivala je širok raspon savjetovanja s predmetnim dionicima, uključujući tijela država članica (nadležna granična tijela, odjele za informacije o putnicima), predstavnike prometne industrije i pojedinačne prijevoznike. I druge agencije EU-a, poput Europske agencije za graničnu i obalnu stražu (Frontex), Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstava (Europol), Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) i Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA), dale su svoj doprinos. Ova inicijativa uključuje i stajališta i povratne informacije dobivene tijekom javnog savjetovanja provedenog

---

¹⁷ Europska komisija, Radni dokument službi Komisije, Evaluacija Direktive Vijeća 2004/82/EZ o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, Bruxelles, 8.9.2020., SWD(2020) 174 final, str. 26., 43.

¹⁸ SWD(2020) 174, str. 57.

krajem 2019. u okviru evaluacije Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.¹⁹

Aktivnostima savjetovanja u kontekstu pripreme procjene učinka na kojoj se temelji ovaj Prijedlog različitim su metodama prikupljene povratne informacije od dionika. Te su aktivnosti uključivale početnu procjenu učinka, vanjsku popratnu studiju i niz tehničkih radionica.

Za povratne informacije od 5. lipnja 2020. do 14. kolovoza 2020. objavljena je početna procjena učinka, pri čemu je ukupno sedam zaprimljenih odgovora sadržavalo povratne informacije o proširenju područja primjene buduće Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, kvaliteti podataka, sankcijama, odnosu između API podataka i podataka iz PNR-a te zaštiti osobnih podataka.²⁰

Vanjska popratna studija provedena je na temelju analize dokumentacije, razgovora i anketa sa stručnjacima za predmetno područje u kojima su ispitane različite moguće mjere za obradu API podataka na temelju jasnih pravila kojima se olakšava zakonito putovanje, a koja su u skladu s interoperabilnošću informacijskih sustava EU-a, zahtjevima EU-a u pogledu zaštite osobnih podataka i drugim postojećim instrumentima EU-a i međunarodnim standardima.

Službe Komisije organizirale su i niz tehničkih radionica sa stručnjacima iz država članica i pridruženih zemalja schengenskog područja. Te su radionice bile usmjerene na okupljanje stručnjaka radi razmjene mišljenja o mogućim opcijama koje su predviđene za jačanje budućeg okvira za API podatke za potrebe upravljanja granicama te za borbu protiv kaznenih djela i terorizma.

U priloženoj procjeni učinka detaljnije je opisano savjetovanja s dionicima (Prilog 2.).

- **Procjena učinka**

U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu, Komisija je provela procjenu učinka, kako je predstavljena u priloženom radnom dokumentu službi Komisije [dokument na koji se upućuje]. Odbor za nadzor regulative preispitao je nacrt procjene učinka na sastanku održanom 28. rujna 2022. i dao pozitivno mišljenje 30. rujna 2022.

S obzirom na utvrđene probleme povezane s prikupljanjem i prijenosom API podataka, u procjeni učinka ocijenjene su opcije politike o opsegu prikupljanja API podataka za upravljanje vanjskim državnim granicama i za potrebe izvršavanja zakonodavstva, zajedno s opcijama o sredstvima za poboljšanje kvalitete API podataka. Kad je riječ o prikupljanju API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva, u procjeni učinka razmatralo se, s jedne strane, da se prikupljaju za sve letove između EU-a i trećih zemalja, a s druge strane, da se prikupljaju za sve letove između EU-a i trećih zemalja i odabrane letove unutar EU-a. Osim toga, u procjeni učinka razmotrene su i opcije za poboljšanje kvalitete API podataka: prikupljanje ili automatiziranim i ručnim sredstvima ili isključivo automatiziranim sredstvima.

Na temelju nalaza izvješća o procjeni učinka, najpoželjnija opcija instrumenta API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva uključuje prikupljanje API podataka za sve letove u EU-u i izvan njega, kao i za odabrane letove unutar EU-a za koje se prenose podaci iz PNR-a. Time će se znatno ojačati pouzdanost potrebne analize relevantnih podataka koji se odnose na

---

¹⁹ SWD(2020) 174.

²⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12434-Border-law-enforcement-advance-air-passenger-information-API-revised-rules_hr.

osobe koje putuju u zračnom prometu u kontekstu borbe protiv teških kaznenih djela i terorizma, pri čemu će odjeli za informacije o putnicima imati koristi od dostupnosti provjerenih, a time i kvalitetnijih, API podataka u svrhu identifikacije osoba uključenih u teška kaznena djela ili terorizam. Prikupljanje i prijenos API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva temelji se na kapacitetima razvijenima za prijenos takvih podataka putem usmjerivača u cilju upravljanja vanjskim državnim granicama bez dodatnih troškova za agenciju eu-LISA. Zračni prijevoznici prenose API podatke samo usmjerivaču, koji bi zatim te podatke prosljedio odjelu za informacije o putnicima svake predmetne države članice. U procjeni učinka zaključeno je da je to troškovno učinkovito rješenje za zračne prijevoznike te se njime smanjuje dio troškova prijenosa koje snose zračni prijevoznici, a istodobno ograničava opseg pogrešaka ili zloupotreba. Međutim, za razliku od trenutne situacije, u skladu s predloženom uredbom zračni prijevoznici trebali bi prikupljati i prenositi API podatke za sve obuhvaćene letove, bez obzira na njihove redovne poslovne potrebe, uključujući letove unutar EU-a. Prijedlog je u skladu s ciljem klimatske neutralnosti utvrđenim u Europskom zakonu o klimi²¹ i ciljevima Unije za 2030. i 2040.

- **Temeljna prava**

Ovom se inicijativom predviđa obrada osobnih podataka osoba koje putuju te se stoga ograničava ostvarivanje temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka kako je zajamčeno člankom 8. Povelje i člankom 16. UFEU-a. Kako je istaknuo Sud EU-a,²² pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo, ali svako ograničenje mora se razmotriti s obzirom na njegovu funkciju u društvu i mora biti u skladu s kriterijima utvrđenima u članku 52. stavku 1. Povelje.²³ Zaštita osobnih podataka usko je povezana i s poštovanjem prava na privatnost kao dijela prava na poštovanje privatnog i obiteljskog života zaštićenog člankom 7. Povelje.

Kad je riječ o prikupljanju i prijenosu API podataka za odabrane letove unutar EU-a, ova inicijativa utječe i na ostvarivanje temeljnog prava na slobodu kretanja iz članka 45. Povelje i članka 21. UFEU-a. Prema Sudu EU-a, prepreka slobodnom kretanju osoba može se opravdati samo ako se temelji na objektivnim razlozima i ako je proporcionalna legitimnom cilju nacionalnih odredbi²⁴.

U skladu s tom uredbom prikupljanje i prijenos API podataka može se provoditi samo u svrhe sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona terorizma i teških kaznenih djela, kako je definirano Direktivom o PNR-u. Odredbama ovog Prijedloga predviđaju se jedinstveni kriteriji za prikupljanje i prijenos API podataka za letove između EU-a i trećih zemalja (dolazne i odlazne) s jedne strane i odabrane letove unutar EU-a s druge strane, na temelju procjene koju su provele države članice i koja podliježe redovitom preispitivanju, u skladu sa zahtjevima koje je utvrdio Sud u predmetu *Ligue des droits humains*. Obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju i prenose API podatke usmjerivaču obuhvaća sve letove unutar EU-a. Prijenos takvih podataka od strane usmjerivača odjelima za informacije o putnicima tehničko je rješenje za ograničavanje prijenosa API podataka odjelima za informacije o

---

²¹ Članak 2. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/1119 od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti (Europski zakon o klimi).

²² Sud EU-a, presuda od 9. studenoga 2010., spojeni predmeti C-92/09 i C-93/09 *Volker und Markus Schecke i Eifert* [2010.] ECR I-0000.

²³ U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje moguća su ograničenja prava na zaštitu podataka, ali samo ako su ta ograničenja predviđena zakonom, ako se njima poštuje bit prava i sloboda te, podložno načelu proporcionalnosti, ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Europska unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.

²⁴ Sud EU-a, presuda od 5. lipnja 2018., predmet C-673/16, *Coman*.

putnicima samo za odabrane letove, bez otkrivanja povjerljivih informacija o tome koji su letovi unutar EU-a odabrani. S takvim informacijama treba postupati kao s povjerljivima, s obzirom na rizik od zaobilaženja propisa koji bi postojao ako bi one bile poznate široj javnosti ili, konkretnije, ako bi bile poznate osobama uključenima u teška kaznena djela ili terorističke aktivnosti.

Obvezna upotreba automatiziranih sredstava od strane zračnih prijevoznika za prikupljanje određenih API podataka od osoba koje putuju može dovesti do rizika, među ostalim i sa stajališta zaštite osobnih podataka. Međutim, takvi su rizici ograničeni i ublaženi. Prvo, zahtjev se primjenjuje samo na određene API podatke, pri čemu se automatizirana sredstva mogu upotrebljavati odgovorno, tj. na strojno čitljive podatke na putnim ispravama. Drugo, predložena uredba sadržava zahtjeve u pogledu automatiziranih sredstava koja treba upotrebljavati, koji će se dodatno razraditi u delegiranom aktu. Naposljetku, predviđeno je nekoliko zaštitnih mjera, kao što su evidentiranje, posebna pravila o zaštiti osobnih podataka i učinkovit nadzor.

Nadalje, iako se predloženom uredbom, izuzev odredbe kojom se osigurava usklađenost s načelom ograničenja svrhe, ne bi uređivao način na koji nadležna granična tijela upotrebljavaju API podatke koje primaju na temelju te uredbe, s obzirom na to da je, kako je prethodno objašnjeno, to već obuhvaćeno drugim zakonodavstvom, u uvodnim izjavama podsjeća se na to da takva upotreba ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije koja je isključena na temelju članka 21. Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ova zakonodavna inicijativa o prikupljanju odnosno prijenosu API podataka u cilju olakšavanja nadzora vanjskih granica te sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela utjecala bi na potrebe agencije eu-LISA i nadležnih tijela država članica za proračunskim sredstvima i osobljem.

Kad je riječ o agenciji eu-LISA, procjenjuje se da će biti potrebno dodatnih 45 milijuna EUR (33 milijuna EUR u okviru trenutnog VFO-a) za uspostavu usmjerivača i 9 milijuna EUR godišnje od 2029. nadalje za tehničko upravljanje njime te da će biti potrebno oko 27 dodatnih radnih mjesta kako bi se osiguralo da agencija eu-LISA ima potrebna sredstva za obavljanje zadaća koje su joj dodijeljene ovom predloženom uredbom i predloženom uredbom o prikupljanju i prijenosu API podataka za olakšavanje nadzora vanjskih granica.

Procjenjuje se da bi države članice mogle imati pravo na povrat sredstava iz Fonda za unutarnju sigurnost²⁵ za iznos od 11 milijuna EUR (3 milijuna EUR u okviru trenutnog VFO-a) namijenjen nadogradnji potrebnih nacionalnih sustava i infrastruktura za PIU-ove, a od 2028. nadalje postupno i do 2 milijuna EUR godišnje. Svako takvo pravo u konačnici će se morati utvrditi u skladu s pravilima kojima se uređuju ta sredstva, kao i pravilima o troškovima sadržanima u predloženoj uredbi.

S obzirom na blisku povezanost ove predložene uredbe i predložene uredbe o prikupljanju i prijenosu API podataka za olakšavanje nadzora vanjskih granica, posebno u pogledu prijenosa API podataka usmjerivaču, zakonodavni financijski izvještaj, koji se nalazi u prilogu ovoj predloženoj uredbi, istovjetan je za oba prijedloga.

---

²⁵ Uredba (EU) 2021/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost

5. DRUGI ELEMENTI

• **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija bi osigurala uspostavu potrebnih mehanizama za praćenje funkcioniranja predloženih mjera i njihovu evaluaciju u odnosu na glavne ciljeve politike. Četiri godine nakon početka primjene predložene uredbe o API podacima i svake četiri godine nakon toga Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću podnijela izvješće u kojem ocjenjuje provedbu uredbe i njezinu dodanu vrijednost. U izvješću bi se usto izvješćivalo i o svakom izravnom ili neizravnom učinku na temeljna prava. Ispitala bi ostvarene rezultate u odnosu na ciljeve te procijenila daljnju valjanost temeljnih načela i sve implikacije koje se odnose na buduće opcije.

Obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju API podatke za letove između EU-a i trećih zemalja i odabrane letove unutar EU-a te uvođenje usmjerivača za takve podatke omogućit će jasniji pregled prijenosa API podataka od strane zračnih prijevoznika i njihove upotrebe u državama članicama u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Unije. Na taj će se način Komisiji pružiti potpora u njezinim zadaćama evaluacije i provedbe dostavom pouzdanih statističkih podataka o količini prenesenih podataka i o letovima za koje bi se tražili API podaci.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju 1. utvrđuju se opće odredbe ove uredbe, počevši od pravila o njezinu predmetu i području primjene. U njemu se nalazi i popis definicija.

U poglavlju 2. utvrđuju se odredbe o prikupljanju, prijenosu usmjerivaču i brisanju API podataka koje provode zračni prijevoznici te pravila o prijenosu takvih podataka od usmjerivača u odjele informacija o putnicima.

Poglavlje 3. sadržava posebne odredbe o evidenciji, specifikacijama o tome tko su voditelji obrade osobnih podataka u kontekstu API podataka koji čine osobne podatke u skladu s ovom uredbom, sigurnosti i samopraćenju koje provode zračni prijevoznici i PIU-ovi.

U poglavlju 4. nadalje se utvrđuju pravila o vezama odjelâ za informacije o putnicima i zračnih prijevoznika s usmjerivačem i njihovoj integraciji s njime, kao i o povezanim troškovima država članica. Sadržava i odredbe kojima se uređuje situacija djelomične ili potpune tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača te odredbe o odgovornosti za štetu nanesenu usmjerivaču.

Poglavlje 5. sadržava odredbe o nadzoru, mogućim sankcijama koje se primjenjuju na zračne prijevoznike zbog neispunjavanja njihovih obveza utvrđenih u ovoj uredbi i o pripremi praktičnog priručnika od strane Komisije.

U poglavlju 6. predviđene su izmjene drugih postojećih instrumenata, tj. Uredbe (EU) 2019/818.

Poglavlje 7. sadržava završne odredbe ove uredbe koje se odnose na donošenje delegiranih akata, praćenje i evaluaciju ove uredbe te njezino stupanje na snagu i primjenu.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela te o izmjeni Uredbe (EU) 2019/818**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 1. točka (d) i članak 87. stavak 2. točka (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²⁶,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Transnacionalna dimenzija teškog i organiziranog kriminala te stalna prijetnja terorističkih napada na europskom tlu zahtijevaju djelovanje na razini Unije kako bi se donijele odgovarajuće mjere za jamčenje sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica. Informacije o osobama koje putuju u zračnom prometu, kao što su evidencija podataka o putnicima (PNR), a posebno unaprijed dostavljene informacije o putnicima (API podaci), ključne su za identifikaciju visokorizičnih osoba koje putuju, uključujući one koje inače nisu poznate tijelima za izvršavanje zakonodavstva, te za utvrđivanje poveznica među pripadnicima kriminalnih skupina i za borbu protiv terorističkih aktivnosti.
- (2) Iako se Direktivom Vijeća 2004/82/EZ²⁷ uspostavlja pravni okvir za prikupljanje i prijenos API podataka od strane zračnih prijevoznika s ciljem poboljšanja nadzora granica i suzbijanja nezakonitog useljavanja, u njoj se navodi i da države članice mogu upotrebljavati API podatke u svrhu izvršavanja zakonodavstva. Međutim, samo stvaranje takve mogućnosti dovodi do nekolicine propusta i nedostataka. Konkretno, to znači da zračni prijevoznici ne prikupljaju i ne prenose API podatke u te svrhe u svim slučajevima, unatoč njihovoj relevantnosti za potrebe izvršavanja zakonodavstva. To znači i da su, ako su države članice iskoristile tu mogućnost, zračni prijevoznici suočeni s različitim zahtjevima na temelju nacionalnog prava u pogledu toga kad i kako prikupljati i prenositi API podatke u tu svrhu. Te razlike u zahtjevima ne dovode samo do nepotrebnih troškova i komplikacija za zračne prijevoznike, već i štete unutarnjoj sigurnosti Unije i učinkovitoj suradnji među nadležnim tijelima za izvršavanje zakonodavstva država članica. Nadalje, s obzirom na različitu prirodu

²⁶ SL C , , str. .

²⁷ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima (SL L 261, 6.8.2004., str. 24.).

svrha olakšavanja nadzora granica i izvršavanja zakonodavstva, primjereno je uspostaviti zaseban pravni okvir za prikupljanje i prijenos API podataka za svaku od tih svrha.

- (3) Direktivom (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸ utvrđuju se pravila o upotrebi podataka iz PNR-a u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela. U skladu s tom direktivom države članice moraju donijeti potrebne mjere kako bi osigurale da zračni prijevoznici prenose podatke iz PNR-a, uključujući sve prikupljene API podatke, nacionalnom odjelu za informacije o putnicima (PIU) uspostavljenom na temelju te direktive u mjeri u kojoj su te podatke već prikupili tijekom redovnog poslovanja. Stoga se tom direktivom ne jamči prikupljanje i prijenos API podataka u svim slučajevima jer zračni prijevoznici nemaju nikakvu poslovnu svrhu za prikupljanje cijelog skupa takvih podataka. Važno je osigurati da PIU-ovi primaju API podatke zajedno s podacima iz PNR-a jer je potrebna zajednička obrada takvih podataka kako bi nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica mogla učinkovito sprečavati, otkrivati, istraživati i kazneno goniti kaznena djela terorizma i teška kaznena djela. Konkretno, takva zajednička obrada omogućuje točnu identifikaciju putnika koje će ta tijela možda morati dodatno ispitati u skladu s primjenjivim pravom. Osim toga, u toj se direktivi ne navodi detaljno koji podaci čine API podatke. Zbog toga bi trebalo uspostaviti komplementarna pravila kojima se od zračnih prijevoznika zahtijeva da prikupljaju i naknadno prenose posebno definiran skup API podataka, na koje bi se zahtjevi trebali primjenjivati u mjeri u kojoj su zračni prijevoznici na temelju te direktive obvezni prikupljati i prenositi podatke iz PNR-a za isti let.
- (4) Sukladno tome, na razini Unije potrebno je utvrditi jasna, usklađena i djelotvorna pravila o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.
- (5) S obzirom na blisku povezanost obaju akata, ovu bi Uredbu trebalo tumačiti kao dopunu pravilima predviđenima u Direktivi (EU) 2016/681. Sukladno tome, API podaci prikupljaju se i prenose u skladu s posebnim zahtjevima ove Uredbe, među ostalim u pogledu situacija i načina na koji će se to učiniti. Međutim, pravila te direktive primjenjuju se na pitanja koja nisu posebno obuhvaćena ovom Uredbom, posebno na pravila o naknadnoj obradi API podataka koje primaju PIU-ovi, razmjenu informacija među državama članicama, uvjete pristupa Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol), prijenose u treće zemlje, zadržavanje i depersonalizaciju te zaštitu osobnih podataka. U mjeri u kojoj se primjenjuju ta pravila, primjenjuju se i pravila te direktive u pogledu sankcija i nacionalnih nadzornih tijela. Ova Uredba ne bi trebala utjecati na ta pravila.
- (6) Prikupljanje i prijenos API podataka utječe na privatnost pojedinaca i podrazumijeva obradu osobnih podataka. Kako bi se u potpunosti poštovala temeljna prava, posebno pravo na poštovanje privatnog života i na zaštitu osobnih podataka, u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), trebalo bi predvidjeti odgovarajuća ograničenja i zaštitne mjere. Konkretno, svaka obrada API podataka, a posebno onih koji čine osobne podatke, trebala bi ostati ograničena na ono što je nužno i razmjerno za postizanje ciljeva ove Uredbe. Osim toga, trebalo bi osigurati da

---

²⁸ Direktiva (EU) 2016/681 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o uporabi podataka iz evidencije podataka o putnicima (PNR) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela (SL L 119, 4.5.2016., str. 132.).

API podaci koji se prikupljaju i prenose na temelju ove Uredbe ne dovode ni do kakvog oblika diskriminacije koji je isključen Poveljom.

- (7) S obzirom na komplementarnu prirodu ove Uredbe u odnosu na Direktivu (EU) 2016/681, obveze zračnih prijevoznika na temelju ove Uredbe trebale bi se primjenjivati na sve letove za koje države članice od zračnih prijevoznika zahtijevaju prijenos podataka iz PNR-a u skladu s Direktivom (EU) 2016/681, odnosno na letove, uključujući redovite i izvanredne letove, između država članica i trećih zemalja (letovi izvan EU-a) te između nekoliko država članica (letovi unutar EU-a) u mjeri u kojoj su ti letovi odabrani u skladu s Direktivom (EU) 2016/681, neovisno o mjestu poslovnog nastana zračnih prijevoznika koji provode te letove.
- (8) U skladu s tim, s obzirom na to da Direktivom (EU) 2016/681 nisu obuhvaćeni domaći letovi, tj. letovi koji odlaze i slijeću na državno područje iste države članice bez zaustavljanja na državnom području druge države članice ili treće zemlje te s obzirom na transnacionalnu dimenziju kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela obuhvaćenih ovom Uredbom, ni takvi letovi ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Uredbom. Ovu Uredbu ne bi trebalo tumačiti na način da utječe na mogućnost država članica da na temelju svojeg nacionalnog prava i u skladu s pravom Unije predvide obveze zračnih prijevoznika da prikupljaju i prenose unaprijed dostavljene informacije o putnicima na takvim domaćim letovima.
- (9) S obzirom na blizak odnos između predmetnih akata prava Unije te radi dosljednosti i usklađenosti, definicije iz ove Uredbe trebale bi se što je više moguće uskladiti s definicijama iz Direktive (EU) 2016/681 i Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama] te bi se trebale tumačiti i primjenjivati s obzirom na njih²⁹.
- (10) Konkretno, informacije koje zajedno čine API podatke koji se prikupljaju i naknadno prenose u skladu s ovom Uredbom trebale bi biti one koje su jasno i iscrpno navedene u Uredbi (EU) [o upravljanju državnim granicama na temelju API podataka], uključujući informacije koje se odnose na svakog putnika i informacije o letu te osobe koja putuje. U skladu s ovom Uredbom takve informacije o letu trebale bi obuhvaćati informacije o graničnom prijelazu ulaska na državno područje predmetne države članice samo ako je to primjenjivo, odnosno ne u slučajevima kad se unaprijed dostavljene informacije o putnicima odnose na letove unutar EU-a.
- (11) Kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri osigurao dosljedan pristup zračnih prijevoznika prikupljanju i prijenosu API podataka, pravila utvrđena u ovoj Uredbi trebala bi se, prema potrebi, uskladiti s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama]. To se osobito odnosi na pravila o kvaliteti podataka, upotrebi automatiziranih sredstava od strane zračnih prijevoznika za takvo prikupljanje, preciznom načinu na koji prijevoznici prenose prikupljene API podatke usmjerivaču i brisanju takvih podataka.
- (12) Kako bi se osigurala zajednička obrada API podataka i podataka iz PNR-a u cilju učinkovite borbe protiv terorizma i teških kaznenih djela u Uniji te istodobno smanjilo zadiranje u temeljna prava putnika zaštićena Poveljom, PIU-ovi bi trebali biti nadležna tijela u državama članicama kojima se povjerava primanje, a zatim i daljnja obrada i zaštita API podataka koji se prikupljaju i prenose u skladu s ovom Uredbom. Radi učinkovitosti i svođenja svih sigurnosnih rizika na najmanju moguću mjeru,

---

²⁹ SL C , , str. .

usmjerivač, koji projektira, razvija, udomljava i tehnički održava Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama], trebao bi relevantnim PIU-ovima prenositi API podatke koje su zračni prijevoznici prikupili i prenijeli u skladu s ovom Uredbom. S obzirom na potrebnu razinu zaštite API podataka koji čine osobne podatke, među ostalim kako bi se osigurala povjerljivost predmetnih podataka, usmjerivač bi API podatke trebao automatski prenijeti relevantnim PIU-ovima.

- (13) Za sve letove između EU-a i trećih zemalja, PIU države članice na čije će državno područje zrakoplov sletjeti i/ili s čijeg će državnog područja poletjeti trebao bi primiti API podatke od usmjerivača, s obzirom na to da se takvi podaci iz PNR-a prikupljaju za sve te letove u skladu s Direktivom (EU) 2016/681. Usmjerivač bi trebao identificirati let i odgovarajuće PIU-ove koristeći se informacijama sadržanima u kodu evidencije PNR-a, podatkovnom elementu koji je zajednički skupovima API podataka i podacima iz PNR-a, čime se PIU-ovima omogućuje zajednička obrada API podataka i podataka iz PNR-a.
- (14) Kad je riječ o letovima unutar EU-a, u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, kako bi se izbjeglo nepotrebno ometanje relevantnih temeljnih prava zaštićenih Poveljom te kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima prava Unije o slobodnom kretanju osoba i ukidanju nadzora unutarnjih granica, trebalo bi predvidjeti selektivan pristup. S obzirom na to da je važno osigurati da se API podaci mogu obrađivati zajedno s podacima iz PNR-a, taj bi pristup trebalo uskladiti s pristupom iz Direktive (EU) 2016/681. Zbog toga bi API podatke na tim letovima trebalo prenositi iz usmjerivača relevantnim PIU-ovima samo ako su države članice odabrale predmetne letove u skladu s člankom 2. Direktive (EU) 2016/681. Kako je podsjetio Sud EU-a, odabir podrazumijeva da su države članice usmjerene na izvršavanje predmetnih obveza samo, među ostalim, na određenim rutama, obrascima putovanja ili zračnim lukama, podložno redovitom preispitivanju tog odabira.
- (15) Kako bi se omogućila primjena tog selektivnog pristupa na temelju ove Uredbe u pogledu letova unutar EU-a, od država članica trebalo bi zahtijevati da sastave i dostave agenciji eu-LISA popise letova koje su odabrale kako bi agencija eu-LISA mogla osigurati da se samo za te letove API podaci prenose iz usmjerivača relevantnim PIU-ovima te da se API podaci o drugim letovima unutar EU-a odmah i trajno brišu.
- (16) Kako se ne bi ugrozila učinkovitost sustava koji se oslanja na prikupljanje i prijenos API podataka kako je uspostavljeno ovom Uredbom i podataka iz PNR-a u okviru sustava uspostavljenog Direktivom (EU) 2016/681, u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, posebno stvaranjem rizika od zaobilaženja, s podacima o letovima unutar EU-a koje su države članice odabrale trebalo bi postupati na povjerljiv način. Zbog toga se takvi podaci ne bi trebali dijeliti sa zračnim prijevoznicima te bi se od zračnih prijevoznika trebalo zahtijevati da prikupljaju API podatke na svim letovima obuhvaćenima ovom Uredbom, uključujući sve letove unutar EU-a, te da ih zatim prenesu usmjerivaču uz provođenje potrebnog odabira. Nadalje, prikupljanjem API podataka za sve letove unutar EU-a putnici se ne informiraju o tome za koje se odabrane letove unutar EU-a API podaci, a time i podaci iz PNR-a, prenose PIU-ovima u skladu s procjenom država članica. Time se osigurava i da se sve promjene povezane s tim odabirom mogu provesti brzo i učinkovito, bez nametanja nepotrebnih gospodarskih i operativnih opterećenja zračnim prijevoznicima.

- (17) Kako bi se osigurala usklađenost s temeljnim pravom na zaštitu osobnih podataka i u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama], ovom bi se Uredbom trebali utvrditi voditelji obrade. U interesu učinkovitog praćenja, osiguravanja odgovarajuće zaštite osobnih podataka i minimiziranja sigurnosnih rizika, trebalo bi predvidjeti i pravila o evidentiranju, sigurnosti obrade i samopraćenju. Ako se odnose na obradu osobnih podataka, te bi odredbe trebalo tumačiti kao dopunu opće primjenjivim aktima prava Unije o zaštiti osobnih podataka, posebno Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰, Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća³¹ i Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća³². Ova Uredba ne bi trebala utjecati na te akte, koji se primjenjuju i na obradu osobnih podataka na temelju ove Uredbe u skladu s njezinim odredbama.
- (18) Usmjerivač koji će se uspostaviti i kojim će se upravljati u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama] trebao bi smanjiti i pojednostavniti tehničke veze potrebne za prijenos API podataka, ograničavajući ih na jednu vezu po zračnom prijevozniku i po PIU-u. Sukladno tome, ovom se Uredbom predviđa obveza PIU-ova i zračnih prijevoznika da uspostave takvu vezu s usmjerivačem i postignu potrebnu integraciju s njim kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje sustava za prijenos API podataka uspostavljenog ovom Uredbom.
- (19) S obzirom na interese Unije, odgovarajuće troškove država članica u pogledu njihovih veza i integracije s usmjerivačem, kako se zahtijeva ovom Uredbom, trebalo bi, u skladu s primjenjivim zakonodavstvom i uz određene iznimke, pokriti iz proračuna Unije. Troškove obuhvaćene tim iznimkama trebala bi snositi svaka predmetna država članica samostalno.
- (20) U skladu s Uredbom (EU) 2018/1726 države članice mogu agenciji eu-LISA povjeriti zadaću olakšavanja povezanosti sa zračnim prijevoznicima kako bi pomogla državama članicama u provedbi Direktive (EU) 2016/681, posebno prikupljanjem i prijenosom podataka iz PNR-a putem usmjerivača.
- (21) Ne može se isključiti da zbog iznimnih okolnosti i unatoč svim razumnim mjerama poduzetima u skladu s ovom Uredbom i, u pogledu usmjerivača, Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama], usmjerivač ili sustavi ili infrastruktura koji povezuju PIU-ove i zračne prijevoznike na njemu ne funkcioniraju pravilno, što dovodi do tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača za prijenos API podataka. S obzirom na nedostupnost usmjerivača i činjenicu da zračni prijevoznici općenito neće moći na zakonit, siguran, učinkovit i brz način alternativnim sredstvima prenijeti API podatke pogođene kvarom, obveza zračnih prijevoznika da te API podatke prenose usmjerivaču trebala bi se prestati primjenjivati

---

³⁰ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

³¹ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, SL L 119, 4.5.2016., str. 89.

³² Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ, SL L 295, 21.11.2018, str. 39.

sve dok postoji takva tehnička nemogućnost. Kako bi se trajanje i negativne posljedice takvih nemogućnosti svele na najmanju moguću mjeru, predmetne stranke trebale bi se u slučaju da do toga dođe odmah međusobno obavijestiti i poduzeti sve potrebne mjere za njihovo rješavanje. Tim se dogovorom na temelju ove Uredbe u pitanje ne bi trebale dovoditi obveze svih uključenih strana kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje usmjerivača te njihovih sustava i infrastrukture, kao ni činjenica da zračni prijevoznici podliježu sankcijama ako ne ispune te obveze, uključujući kada se žele osloniti na taj dogovor kad to nije opravdano. Kako bi se spriječila takva zloupotreba i olakšao nadzor te, prema potrebi, izricanje sankcija, zračni prijevoznici koji se oslanjaju na taj dogovor u slučaju kvara vlastitog sustava i infrastrukture trebali bi o tome izvijestiti nadležno nadzorno tijelo.

- (22) Kako bi se osiguralo da zračni prijevoznici učinkovito primjenjuju pravila ove Uredbe, trebalo bi predvidjeti imenovanje i ovlašćivanje nacionalnih tijela zaduženih za nadzor primjene tih pravila. Pravila ove Uredbe o takvom nadzoru, među ostalim i u pogledu izricanja sankcija kada je to potrebno, ne bi trebala utjecati na zadaće i ovlasti nadzornih tijela uspostavljenih u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i Direktivom (EU) 2016/680, uključujući u pogledu obrade osobnih podataka na temelju ove Uredbe.
- (23) Države članice trebale bi propisati učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, uključujući financijske, za one zračne prijevoznike koji ne ispunjavaju svoje obveze u pogledu prikupljanja i prijenosa API podataka u skladu s ovom Uredbom.
- (24) Kako bi se donijele mjere koje se odnose na tehničke zahtjeve i operativna pravila za automatizirana sredstva za prikupljanje strojno čitljivih API podataka, zajedničke protokole i formate koje zračni prijevoznici trebaju upotrebljavati za njihov prijenos, tehnička i postupovna pravila za prijenos API podataka od usmjerivača do PIU-ova te na veze i integraciju tih odjela i zračnih prijevoznika s usmjerivačem, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu članaka 4., 5., 10. odnosno 11. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.³³ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (25) Svim zainteresiranim stranama, a posebno zračnim prijevoznicima i PIU-ovima, trebalo bi dati dovoljno vremena da provedu potrebne pripreme kako bi mogle ispuniti svoje obveze na temelju ove Uredbe, uzimajući u obzir da se neke od tih priprema, kao što su one koje se odnose na obveze povezivanja i integracije s usmjerivačem, mogu dovršiti tek nakon završetka faza projektiranja i razvoja usmjerivača i početka njegova rada. Stoga bi se ova Uredba trebala primjenjivati tek od odgovarajućeg datuma nakon datuma početka rada usmjerivača, kako je utvrdila Komisija u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama]. Međutim, Komisija bi već od ranijeg datuma trebala moći donositi delegirane akte na temelju ove Uredbe kako bi se osiguralo da sustav uspostavljen njome postane operativan što je prije moguće.

---

³³ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (26) Ciljeve ove Uredbe, odnosno doprinos sprečavanju, otkrivanju, istrazi i kaznenom progonu kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, s obzirom na transnacionalnu dimenziju predmetnih kaznenih djela i potrebu za prekograničnom suradnjom radi njihova djelotvornog rješavanja, ne mogu dostatno ostvariti države članice pojedinačno, već se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. Unija stoga može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (27) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (28) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.] ILI [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (29) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [XX].³⁴

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

U svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, ovom se Uredbom utvrđuju pravila o:

- (a) prikupljanju unaprijed dostavljenih informacija o putnicima („API podataka”) koje provode zračni prijevoznici o letovima između EU-a i trećih zemalja i odabranim letovima unutar EU-a;
- (b) prijenosu API podataka usmjerivaču koji provode zračni prijevoznici;
- (c) prijenosu API podataka o letovima između EU-a i trećih zemalja te odabranim letovima unutar EU-a od usmjerivača do odjela za informacije o putnicima (PIU-ova).

Članak 2.

Područje primjene

---

³⁴ [SL C ...]

Ova se Uredba primjenjuje na zračne prijevoznike koji provode redovite ili izvanredne letove između EU-a i trećih zemalja ili unutar EU-a.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „zračni prijevoznik” znači poduzeće za zračni prijevoz kako je definirano u članku 3. točki 1. Direktive (EU) 2016/681;
- (b) „let između EU-a i trećih zemalja” znači svaki let kako je definiran u članku 3. točki 2. Direktive (EU) 2016/681;
- (c) „let unutar EU-a” znači svaki let kako je definiran u članku 3. točki 3. Direktive (EU) 2016/681;
- (d) „redoviti let” znači let kako je definiran u članku 3. točki (e) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (e) „izvanredni let” znači let kako je definiran u članku 3. točki (f) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (f) „putnik” znači svaka osoba kako je definirana u članku 3. točki 4. Uredbe (EU) 2016/681;
- (g) „posada” znači svaka osoba kako je definirana u članku 3. točki (h) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (h) „osoba koja putuje” znači svaka osoba kako je definirana u članku 3. točki (i) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (i) „unaprijed dostavljene informacije o putnicima” ili „API podaci” znači podaci kako su definirani u članku 3. točki (j) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (j) „evidencija podataka o putnicima” ili „PNR” znači evidencija zahtjeva u vezi s putovanjem svakog putnika kako je definirana u članku 3. točki 5. Direktive (EU) 2016/681;
- (k) „odjel za informacija o putnicima” ili „PIU” znači nadležno tijelo koje je osnovala država članica, kako je navedeno u obavijestima i izmjenama koje je Komisija objavila u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 5. Direktive (EU) 2016/681;
- (l) „kaznena djela terorizma” znači kaznena djela kako su definirana u člancima od 3. do 12. Direktive (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵;
- (m) „teško kazneno djelo” znači kazneno djelo kako je definirano u članku 3. točki 9. Direktive (EU) 2016/681;

---

³⁵ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

- (n) „usmjerivač” znači usmjerivač kako je definiran u članku 3. točki (k) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama];
- (o) „osobni podaci” znači svi podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679.

POGLAVLJE 2.

OBRADA API PODATAKA

Članak 4.

Prikupljanje, prijenos i brisanje API podataka koje provode zračni prijevoznici

1. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke osoba koje putuju na letovima iz članka 2. u svrhu prijenosa tih podataka usmjerivaču u skladu sa stavkom 6. Kada se radi o zajedničkim letovima (code-sharing) jednog zračnog prijevoznika ili više njih, zračni prijevoznik koji obavlja let odgovoran je za prijenos API podataka.
2. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke tako da su API podaci koje prenose u skladu sa stavkom 6. točni, potpuni i ažurirani.
3. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke iz članka 4. stavka 2. točaka od (a) do (d) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama] automatiziranim sredstvima za prikupljanje strojno čitljivih podataka na putnoj ispravi predmetne osobe koja putuje. To čine u skladu s detaljnim tehničkim zahtjevima i operativnim pravilima iz stavka 5., ako su takva pravila donesena i primjenjuju se.

Međutim, ako takva upotreba automatiziranih sredstava nije moguća zbog putne isprave koja ne sadržava strojno čitljive podatke, zračni prijevoznici te podatke prikupljaju ručno tako da se osigura usklađenost sa stavkom 2.
4. Sva automatizirana sredstva koja zračni prijevoznici upotrebljavaju za prikupljanje API podataka u skladu s ovom Uredbom pouzdana su, sigurna i ažurirana.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem detaljnih tehničkih zahtjeva i operativnih pravila za prikupljanje API podataka iz članka 4. stavka 2. točaka od (a) do (d) Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama] upotrebom automatiziranih sredstava u skladu sa stavcima 3. i 4. ovog članka.
6. Zračni prijevoznici elektroničkim putem usmjerivaču prenose API podatke prikupljene u skladu s člankom 1. Čine to u skladu s detaljnim pravilima iz stavka 9., ako su takva pravila donesena i ako se primjenjuju.
7. Zračni prijevoznici prenose API podatke i u trenutku prijave za let i odmah nakon zatvaranja leta, odnosno nakon što su se osobe koje putuju ukrcale u zrakoplov koji se sprema za polazak i više nije moguće ukrcati se u zrakoplov ili napustiti ga.
8. Ne dovodeći u pitanje mogućnost zračnih prijevoznika da zadrže i koriste podatke ako je to potrebno za njihovo uobičajeno poslovanje u skladu s primjenjivim pravom, zračni prijevoznici odmah ispravljaju, dopunjuju ili ažuriraju ili trajno brišu predmetne API podatke u sljedećim situacijama:

- (a) ako saznaju da su prikupljeni API podaci netočni, nepotpuni ili neažurirani, ili da su nezakonito obrađeni, ili da se ne radi o API podacima;
- (b) ako je prijenos API podataka u skladu sa stavkom 3 dovršen.

Ako zračni prijevoznici steknu saznanja iz prvog podstavka točke (a) ovog stavka nakon završetka prijenosa podataka u skladu sa stavkom 6., odmah o tome obavješćuju Agenciju Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA). Po primitku takvih podataka, agencija eu-LISA odmah obavješćuje PIU koji je primio predmetne API podatke prenesene putem usmjerivača.

9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o zajedničkim protokolima i podržanim formatima podataka koji će se upotrebljavati za prijenos API podataka usmjerivaču iz stavka 6.

Članak 5.

Prijenos API podataka od usmjerivača do PIU-ova

1. Usmjerivač odmah i automatski prenosi API podatke koje mu zračni prijevoznici dostave u skladu s člankom 4. PIU-ovima države članice na čije će državno područje sletjeti ili s čijeg će državnog područja poletjeti, ili u slučaju letova unutar EU-a, objema predmetnim državama. Ako let ima jedno ili više presjedanja na državnom području država članica iz kojih nije poletio, usmjerivač prenosi API podatke PIU-ovima svih predmetnih država članica.

Za potrebe takvog prijenosa agencija eu-LISA uspostavlja i ažurira korelacijsku tablicu između različitih polaznih i odredišnih zračnih luka i zemalja kojima one pripadaju.

Međutim, za letove unutar EU-a, usmjerivač prenosi API podatke samo PIU-u povezanom s letovima izvršenima na popis iz stavka 2.

- Usmjerivač prenosi API podatke u skladu s detaljnim pravilima iz stavka 3., ako su takva pravila donesena i ako se primjenjuju. 2. Države članice koje odluče primjenjivati Direktivu (EU) 2016/681 na letove unutar EU-a u skladu s njezinim člankom 2. sastavljaju vlastite popise predmetnih letova unutar EU-a i do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 21. drugog podstavka dostavljaju agenciji eu-LISA te popise. Države članice u skladu s člankom 2. te direktive redovito preispituju i prema potrebi ažuriraju te popise i odmah ih ažurirane dostavljaju agenciji eu-LISA. S podacima sadržanima na tim popisima postupa se povjerljivo.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih tehničkih i postupovnih pravila za prijenos API podataka od usmjerivača iz stavka 1.

POGLAVLJE 3.

EVIDENTIRANJE, ZAŠTITA OSOBNIH PODATAKA I SIGURNOST

Članak 6.

Vođenje evidencije

1. Zračni prijevoznici izrađuju evidenciju o svim postupcima obrade u skladu s ovom Uredbom koji se provode automatiziranim sredstvima iz članka 4. stavka 3. Ta evidencija uključuje datum, vrijeme i mjesto prijenosa API podataka.
2. Evidencija iz stavka 1. upotrebljava se samo kako bi se zajamčila sigurnost i cjelovitost API podataka te zakonitost obrade, posebno u pogledu usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, uključujući postupke za primjenu sankcija za kršenje tih zahtjeva u skladu s člancima 15. i 16.
3. Zračni prijevoznici poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi evidenciju koju su izradili u skladu sa stavkom 1. zaštitili od neovlaštenog pristupa i drugih sigurnosnih rizika.
4. Zračni prijevoznici vode evidenciju koju su izradili u skladu sa stavkom 1. u razdoblju od jedne godine od trenutka izrade te evidencije. Po isteku tog razdoblja odmah i trajno brišu tu evidenciju.

Međutim, ako je ta evidencija potrebna za postupke praćenja ili kako bi se zajamčila sigurnost i cjelovitost API podataka ili zakonitost postupaka obrade, kako je navedeno u stavku 2., a ti su postupci već započeli u trenutku isteka roka iz prvog podstavka, zračni prijevoznici mogu čuvati tu evidenciju onoliko dugo koliko ti postupci zahtijevaju. U tom slučaju odmah brišu tu evidenciju ako više nije potrebna za te postupke.

Članak 7.

Voditelji obrade osobnih podataka

PIU-ovi su voditelji obrade u smislu članka 3. točke 8. Direktive (EU) 2016/680 u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke u skladu s ovom Uredbom putem usmjerivača, uključujući prijenos i pohranu tih podataka na usmjerivaču iz tehničkih razloga.

Zračni prijevoznici su voditelji obrade, u smislu članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679, u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke, s obzirom na prikupljanje i prijenos tih podataka usmjerivaču od strane prijevoznika u skladu s ovom Uredbom.

Članak 8.

Sigurnost

PIU-ovi i zračni prijevoznici jamče sigurnost API podataka, posebno onih koji čine osobne podatke, a koje obrađuju u skladu s ovom Uredbom.

PIU-ovi i zračni prijevoznici, u skladu sa svojim odgovornostima i s pravom Unije, surađuju međusobno i s agencijom eu-LISA kako bi omogućili takvu sigurnost.

Članak 9.

Samopraćenje

Zračni prijevoznici i PIU-ovi prate vlastitu usklađenost s obvezama na temelju ove Uredbe, posebno u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke, među ostalim, čestom provjerom evidencija iz članka 7.

POGLAVLJE 4.

ODREDBE POVEZANE S USMJERIVAČEM

Članak 10.

Veze PIU-ova i usmjerivača

1. Države članice osiguravaju da su njihovi PIU-ovi povezani s usmjerivačem. Osiguravaju da su njihovi nacionalni sustavi i infrastruktura za primanje i daljnju obradu prenesenih API podataka u skladu s ovom Uredbom integrirani s usmjerivačem.

Države članice osiguravaju da veze i integracija s usmjerivačem PIU-ovima omogućuju primanje i daljnju obradu API podataka te razmjenu svih povezanih obavijesti na zakonit, siguran, učinkovit i brz način.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o vezama i integraciji država članica s usmjerivačem iz stavka 1.

Članak 11.

Veze zračnih prijevoznika s usmjerivačem

1. Zračni prijevoznici osiguravaju svoju povezanost s usmjerivačem. Osiguravaju da su njihovi sustavi i infrastruktura za prijenos API podataka usmjerivaču integrirani s usmjerivačem u skladu s ovom Uredbom.

Zračni prijevoznici osiguravaju da im veza i integracija s usmjerivačem omogućuju prijenos API podataka te razmjenu svih povezanih obavijesti na zakonit, siguran, učinkovit i brz način.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 19. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o vezama i integraciji s usmjerivačem iz stavka 1.

Članak 12.

Troškovi država članica

1. Troškovi država članica povezani s njihovim vezama i integracijom s usmjerivačem iz članka 10. pokrivaju se iz općeg proračuna Unije.

Međutim, sljedeći su troškovi isključeni i snose ih države članice:

- (a) troškove upravljanja projektom, uključujući troškove sastanaka, službenih putovanja i ureda;
- (b) troškove udomljavanja nacionalnih sustava informacijske tehnologije (IT), uključujući troškove prostora, uvođenja, električne energije i sustava hlađenja;
- (c) troškove rada nacionalnih sustava informacijske tehnologije, uključujući operatore i ugovore o podršci;
- (d) troškove projektiranja, razvoja, uvođenja, rada i održavanja nacionalnih komunikacijskih mreža.

2. Države članice snose i troškove upravljanja svojim vezama s usmjerivačem te upotrebe i održavanja tih veza, kao i troškove integracije s usmjerivačem.

Članak 13.

Mjere u slučaju tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača

1. Ako iz tehničkih razloga nije moguće upotrijebiti usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara usmjerivača, agencija eu-LISA o toj tehničkoj nemogućnosti automatski odmah obavješćuje zračne prijevoznike i PIU-ove. U tom slučaju agencija eu-LISA odmah poduzima mjere za rješavanje tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača i odmah obavješćuje navedene strane o uspješnom rješavanju tog problema.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 4. stavak 6. u mjeri u kojoj takva tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. ne primjenjuje se tijekom tog razdoblja na predmetne API podatke.

2. Ako iz tehničkih razloga nije moguće upotrijebiti usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara sustava ili infrastrukture države članice iz članka 10., PIU te države članice o toj tehničkoj nemogućnosti odmah automatski obavješćuje zračne prijevoznike, PIU-ove drugih država članica, agenciju eu-LISA i Komisiju. U tom slučaju ta država članica odmah poduzima mjere za rješavanje problema tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača i odmah obavješćuje te stranke o uspješnom rješavanju tog problema.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 4. stavak 6. u mjeri u kojoj takva tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. tijekom tog razdoblja ne primjenjuje se na predmetne API podatke.

3. Ako iz tehničkih razloga nije moguće upotrijebiti usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara sustava ili infrastrukture zračnog prijevoznika iz članka 11., taj zračni prijevoznik o toj tehničkoj nemogućnosti odmah automatski obavješćuje PIU-ove, agenciju eu-LISA i Komisiju. U tom slučaju taj zračni prijevoznik odmah poduzima mjere za rješavanje tehničke nemogućnosti korištenja usmjerivača i odmah obavješćuje te strane o uspješnom rješavanju problema.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 4. stavak 6. u mjeri u kojoj takva tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. tijekom tog razdoblja ne primjenjuje se na predmetne API podatke.

Kad se problem tehničke nemogućnosti uspješno riješi, predmetni zračni prijevoznik bez odgode podnosi nadležnom nacionalnom nadzornom tijelu iz članka 15.a izvješće koje sadrži sve potrebne pojedinosti o toj tehničkoj nemogućnosti, uključujući uzroke tehničke nemogućnosti, njezin opseg i posljedice, kao i mjere poduzete za njezino otklanjanje.

Članak 14.

Odgovornost u pogledu usmjerivača

Ako bilo kakav propust države članice ili zračnog prijevoznika u ispunjavanju svojih obveza iz ove Uredbe uzrokuje štetu na usmjerivaču, ta se država članica ili zračni prijevoznik

smatraju odgovornima za takvu štetu, osim ako i u mjeri u kojoj agencija eu-LISA nije poduzela odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka štete ili za smanjenje njezinog učinka.

POGLAVLJE 5. NADZOR, SANKCIJE I PRIRUČNIK

Članak 15.

Nacionalno nadzorno tijelo

1. Države članice imenuju jedno ili više nacionalnih nadzornih tijela odgovornih za praćenje primjene odredaba ove Uredbe od strane zračnih prijevoznika na njihovu državnom području i osiguravanje usklađenosti s tim odredbama.
2. Države članice osiguravaju da nacionalna nadzorna tijela imaju sva potrebna sredstva i sve potrebne istražne i provedbene ovlasti za izvršavanje svojih zadaća na temelju ove Uredbe, među ostalim izricanjem sankcija iz članka 16. prema potrebi. Utvrđuju detaljna pravila o obavljanju tih zadaća i izvršavanju tih ovlasti, osiguravajući da su obavljanje i izvršavanje učinkoviti, proporcionalni i odvrćući te da podliježu zaštitnim mjerama u skladu s temeljnim pravima zajamčenima pravom Unije.
3. Države članice do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 21. drugog podstavka obavješćuju Komisiju o nazivu i podacima za kontakt tijela koja su imenovala na temelju stavka 1. te o detaljnim pravilima koja su utvrdile u skladu sa stavkom 2. Obavješćuju Komisiju bez odlaganja o svim naknadnim promjenama povezanim s tim tijelima.
4. Ovim se člankom ne dovode u pitanje ovlasti nadzornih tijela iz članka 51. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 41. Direktive (EU) 2016/680.

Članak 16.

Kazne

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvrćuće.

Države članice do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 21. drugog podstavka obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je bez odgode obavješćuju i o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 17.

Praktični priručnik

Komisija u bliskoj suradnji s PIU-ovima, drugim relevantnim tijelima država članica, zračnim prijevoznicima i relevantnim agencijama Unije priprema i javno objavljuje praktični priručnik koji sadržava smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse za provedbu ove Uredbe.

Praktičnim priručnikom uzimaju se u obzir relevantni postojeći priručnici.

Komisija donosi praktični priručnik u obliku preporuke.

POGLAVLJE 6.

ODNOS S DRUGIM POSTOJEĆIM INSTRUMENTIMA

Članak 18.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/818

U članku 39. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS) uspostavlja se za potrebe podupiranja ciljeva SIS-a, Eurodaca i ECRIS-TCN-a, u skladu s odgovarajućim pravnim instrumentima kojima se uređuju ti sustavi, i za pružanje međusustavnih statističkih podataka i analitičkog izvješćivanja za potrebe politike, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka. CRRS podupire i ciljeve Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*].

* Uredba (EU) [broj] Europskog parlamenta i Vijeća od xy o [službeno prihvaćen naziv] (SL L ...).”

„2. Agencija eu-LISA uspostavlja. uvodi te udomljuje na poslužitelju u svojim tehničkim centrima CRRS koji sadržava podatke i statistike iz članka 74. Uredbe (EU) 2018/1862 i članka 32. Uredbe (EU) 2019/816, logički odvojene po informacijskom sustavu EU-a. Osim toga, agencija eu-LISA prikuplja podatke i statističke podatke od usmjerivača iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) .../... * [*ova Uredba*]. Pristup CRRS-u odobrava se s pomoću kontroliranog, sigurnog pristupa i posebnih korisničkih profila, isključivo za potrebe izvješćivanja i statistike, tijelima iz članka 74. Uredbe (EU) 2018/1862, članka 32. Uredbe (EU) 2019/816 i članka 13. stavka 1. Uredbe (EU) .../... * [*ova Uredba*].”

POGLAVLJE 7.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 4. stavaka 5. i 9., članka 5. stavka 3., članka 10. stavka 2. i članka 11. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [*datum donošenja ove Uredbe*]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Delegiranje ovlasti iz članka 4. stavaka 5. i 9., članka 5. stavka 3., članka 10. stavka 2. i članka 11. stavka 2. Europski parlament ili Vijeće mogu opozvati u bilo kojem trenutku. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 20.

Praćenje i evaluacija

1. Do [četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] i svake četiri godine nakon toga Komisija izrađuje izvješće koje sadržava sveobuhvatnu evaluaciju ove Uredbe, uključujući ocjenu:
  - (a) primjene ove Uredbe;
  - (b) mjere u kojoj su ovom Uredbom postignuti njezini ciljevi;
  - (c) učinka ove Uredbe na temeljna prava zaštićena pravom Unije;
  - (d) Komisija podnosi izvješće o evaluaciji Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i Agenciji Europske unije za temeljna prava. Prema potrebi, s obzirom na provedenu evaluaciju, Komisija podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću radi izmjene ove Uredbe.
2. Države članice i zračni prijevoznici na zahtjev dostavljaju Komisiji informacije koje su potrebne za sastavljanje nacрта izvješća iz stavka 1. Međutim, države članice mogu uskratiti pružanje takvih informacija ako i u mjeri u kojoj je to potrebno kako se ne bi otkrile povjerljive metode rada ili ugrozile istrage njihovih PIU-ova ili drugih tijela za izvršavanje zakonodavstva koje su u tijeku. Komisija osigurava odgovarajuću zaštitu svih dostavljenih povjerljivih informacija.

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se s početkom dvije godine od datuma početka rada usmjerivača, koji određuje Komisija u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama].

Međutim, članak 4. stavci 5. i 9., članak 5. stavak 3., članak 10., članak 2., članak 11. stavak 2. i članak 19. primjenjuju se od [datum stupanja na snagu ove Uredbe].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu,

*Za Europski parlament
Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Financijski učinci ovog Prijedloga obuhvaćeni su zajedničkim zakonodavnim financijskim izvještajem priloženim Prijedlogu uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama].